

Гораш К. В.,

канд. пед. наук, ст. наук. співробітник
відділу інновацій та стратегій розвитку освіти
Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ

ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

***Анотація.** У статті висвітлено результати теоретичного дослідження технологічних основ оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу. Зокрема обґрунтовано застосування технологічного підходу в системі освіти; проаналізовано ключові поняття дослідження і характерні властивості гуманітарних і виробничих технологій та визначено структуру технології комплексного оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу.*

***Ключові слова:** інноваційний розвиток загальноосвітньої школи, технологічний підхід в освітній системі, педагогічна технологія, технологія комплексного оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу.*

***Постановка проблеми, її зв'язок із важливими завданнями...** Вітчизняна педагогічна наука і практика під впливом інтеграційних процесів активно збагачується новими термінами, поняттями, методами, технологіями та засобами з різних сфер діяльності людини, зокрема науково-технічної, економічної, соціокультурної, інформаційної тощо. Приєднання науки і системи освіти України до світового науково-освітнього простору, де якість*

освіти означена як стратегічна мета й об'єктивний показник розвитку суспільства і рівня життя людей, ставить необхідність урахування новітніх досягнень науки і техніки кожного з цивілізаційних етапів прогресу людства [6]. Зважаючи на це, стратегічними в освіті вважають зміни, що зосереджені на забезпеченні якості освітніх процесів та системного і ефективного впровадження освітніх інновацій, що сприятиме інноваційному розвитку усіх складових освітньої системи.

Інноваційність освіти характеризується пошуком нових підходів до забезпечення якості шкільної освіти (її змісту, форм, засобів, технологій і методів навчання); реалізацією інноваційних проєктів (інформатизація загальноосвітніх навчальних закладів (далі – ЗНЗ), розроблення структури загальної середньої освіти (12-річна школа) тощо); формуванням інноваційного потенціалу загальноосвітньої школи (професійна і психологічна підготовка педагогічних працівників ЗНЗ до професійної діяльності в умовах інноваційного освітнього середовища).

Проте з поступом національної системи освіти актуальності набувають проблеми, пов'язані з усвідомленням змісті і структури інноваційності в освіті. Наразі у центрі наукових дискусій невирішені питання типу: які загальноосвітні заклади України дійсно є інноваційними; як відбувається інноваційний розвиток закладів загальної середньої освіти у сучасних умовах; яким чином оцінювати такий процес?

Необхідність розв'язання цих задач та усунення існуючих суперечностей: наявність теоретичних розробок із педагогічної інноватики, інноваційної діяльності, педагогічних інновацій та повільне їх впровадження у педагогічну практику;

недосконалість теоретичної та технологічної складових оцінювання інноваційних процесів у системі освіти; наявність ЗНЗ, які стихійно застосовують інновації без наукового супроводу, не прогнозують та не висвітлюють їх результативність, – окреслили необхідність наукової проблеми визначення технологій комплексного оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми, виокремлення невирішених її частин...

Вивчення поступу освітньої системи, її складових та забезпечення якості інноваційних процесів в освіті є актуальними у педагогічній науці, оскільки впливають на еволюцію суспільства і держави.

Значущими для дослідження є наукові праці К. Ангеловські, А. Гальчинського, Л. Даниленко, В. Кременя, В. Паламарчук, В. Сластьоніна, О. Попової, Н. Юсуфбекової та інших учених, які визначили й прокоментували закони перебігу інноваційних процесів в освіті, розкрили сутність педагогічних інновацій та інноваційної діяльності педагогічних працівників; теоретичні розробки В. Безпалька, І. Беха, Н. Бібик, В. Головінова, Т. Завгородньої й інших вчених, які висвітлили психолого-педагогічні проблеми та обґрунтували концептуальні засади розвитку освітніх систем; наукові розвідки Л. Калініної, С. Ніколаєнка, Д. Пузікова, О. Савченко, що дали змогу розкрити загальні тенденції, організаційно-педагогічні умови та особливості управління інноваційним розвитком загальноосвітньої системи освіти, зокрема її навчальних закладів, де системне впровадження освітніх інновацій та інтеграція наукових досягнень у педагогічну практику є необхідною умовою розвитку.

Наразі *освітні інновації* означено як прогресивні технології, які спрямовані, передусім, на вирішення проблем освіти в умовах її інтеграції у світовий освітній простір; забезпечують якість освітніх процесів та інноваційний розвиток навчальних закладів. *Інноваційний розвиток ЗНЗ* розглядається як «об'єктивно обумовлений, цілеспрямований і незворотний процес, що забезпечує якісні зміни і перехід ЗНЗ з одного стану в інший. Інноваційний розвиток навчального закладу здійснюється переважно за допомогою цілеспрямованого внесення в його діяльність якісно нових елементів, властивостей і характеристик. Передумовою, умовою і змістом цих змін, постають інновації та нововведення, що забезпечують оптимальний і сталий розвиток ЗНЗ» [7, с. 121].

Проблеми якості освіти, освітнього моніторингу, педагогічної діагностики та вимірювання якісних характеристик об'єктів освітнього процесу розкрито у наукових працях А. Біне, Г. Єльнікової, К. Інгенкампа, І. Підласого та інших вчених; наукові розвідки О. Локшиної, Т. Лукіної, Л. Одерій спрямовані на вивчення процесів оцінювання педагогічних методик та технологій оцінювання в міжнародній системі освіти; праці І. Лернера, Ж.-М. Де Кетеле, Ж. Ландшеру, Ж. Мейєра присвячено розробленню теоретичного підґрунтя оцінювання знань учнів і психолого-педагогічних концепцій контролю за якістю їхньої успішності.

Оцінювання педагогічних процесів учені означають як педагогічну категорію та виділяють такі *форми оцінки*: суб'єктивне висловлювання особистих уявлень суб'єкту оцінювання про властивості об'єкту оцінювання; аргументоване судження суб'єкту оцінювання про якісні властивості об'єкта оцінювання (за критеріями та показниками);

узагальнений експертний висновок (про відповідність об'єкта оцінювання визначеним стандартам); системне аналітичне вивчення стану об'єкта оцінювання та його розвитку (висновок про зміни, характерні особливості розвитку (за визначеними показниками) та прогнозування наслідків) [6].

Аналіз теоретичних джерел показав, що науковці активно досліджують закономірності перебігу інноваційних процесів у загальній середній освіті та проблеми якості освіти, педагогічного моніторингу; створено та обґрунтовано технології оцінювання в міжнародній системі освіти; ці знання стали підґрунтям для дослідження проблеми оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ, зокрема розроблення теоретичних засад і структури технології комплексного оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів (далі – технологія КОІР ЗНЗ), яка б дала змогу визначати стан, рівень, проблеми та перспективи розвитку школи.

Формулювання мети статті: здійснити теоретичне дослідження технологічних основ оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ для подальшого розроблення структури та обґрунтування технології КОІР ЗНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів... Застосування у педагогіці термінів із інших наук та сфер діяльності людини є наслідком інтеграційних та синергетичних процесів. Наприклад, термін «технологія» запозичений із промисловості, у контексті якої тлумачиться як науково-обґрунтований логічний процес (сукупність процесів) у конкретній галузі виробництва, що передбачає опис способів виробництва та застосування алгоритму

виготовлення продукту або перетворення навколишнього середовища [5].

Походить цей термін від давньогрецького τέχνη – мистецтво, майстерність, вміння; λόγος – думка, причина; (методика, спосіб виробництва) – спосіб перетворення речовини, енергії, інформації в процесі виготовлення продукції, обробки та переробки матеріалів, контролю якості виробництва, управління. Технологія як процес охоплює методи, прийоми, режим праці, послідовність операцій і процедур; пов'язана із застосовуванням засобів, обладнання, інструментів тощо. У сучасному науковому дискурсі поняття «технологія» є широковживаним: «технологія навчання», «технологія освітнього процесу», «технологія управління» тощо [8].

Принциповим моментом у вирішенні проблеми, означеної у вступній частині статті, є усвідомлення сутності кінцевого результату будь-якої технології як продукту (матеріальний, інтелектуальний, моральний, політичний тощо), якісні властивості якого прогнозовані і означені заздалегідь (описані у технічному завданні, узгоджені технічною пропозицією). Зауважимо, що технологія передбачає як позитивні наслідки (здобутки), так і негативні (затрати ресурсів).

Технологію як процес розкривають на мікро- і макрорівні. *Мікрорівень* – це алгоритм (покрокове виготовлення продукту, етапи здійснення процесу), що передбачає застосування певних методів, прийомів, засобів.

Макрорівень – це життєвий цикл технології від її створення до руйнації або стандартизації. У такому випадку доцільно вести мову про такі *види технологій*, як: *новітня* (абсолютно новий підхід до створення продукту, принципи, способи

технологічного процесу); *інноваційна* технологія (оновлення відомої технології інноваційними (новими або запозиченими з інших галузей науки, техніки, виробництва тощо) ідеями, методами, засобами, що забезпечують її поширення на ринку); *сучасна* технологія (загальноновизнана технологія, яка є стандартом і масово застосовується); *застаріла* технологія (технологія, на яку попит починає падати через появу нової (нових ідей щодо створення продукту, наслідком реалізації яких є поява новітньої або інноваційної технології).

Виникнення технологій у сфері виробництва ґрунтується на технічних знаннях набутих у результаті осмислення досвіду людини у виготовленні певного матеріального продукту або зміни навколишнього середовища, тоді як основою технологій у гуманітарній сфері (соціологія, освіта, культура, менеджмент) є гуманітарні знання з психології, фізіології людини, суспільствознавства тощо. Як приклад, соціально-гуманітарні технології *Hi-Hume* (ті, що змінюють людину (її мислення, духовність, мотивацію до дій)) та *High-Hume* (ті, що змінюють свідомість людини [2]).

Технологізація освітніх процесів є комплексним способом вирішення проблем забезпечення якісної освіти у сучасних соціально-економічних умовах розвитку держави і суспільства.

Важливо, що технологічний підхід у системі освіти відкриває нові можливості для концептуального та практичного освоєння різних напрямів і аспектів освітньої дійсності та дає змогу усвідомити складові педагогічної діяльності як: технологічні процеси (етапи, процедури, алгоритми); використовувати технічні засоби у навчально-виховному процесі; запроваджувати сучасні моделі навчання (дистанційна освіта); застосовувати новітні форми

оцінювання знань учнів (комп'ютерне тестування, онлайн опитування) тощо.

Вчені трактують поняття «педагогічна технологія» дещо неоднозначно, що спонукало до осмислення наявних дефініцій як одного з ефективних шляхів визначення сутності і особливостей технології КОІР ЗНЗ.

Студіювання тлумачень досліджуваного поняття, засвідчило, що для розкриття його сутності вчені пропонують дефініції, які можна об'єднати за двома інтегрованими світоглядними позиціями: система, сукупність, спеціальний набір усіх засобів (форм, методів, прийомів навчання, виховних методів та методів контролю за навчанням учнів), які утворюють організаційно-методичний інструментарій педагогічного процесу з метою реалізації педагогічних цілей: особистісних, інструментальних і методологічних (В. Безпалько, М. Кларін, А. Кушнір, Б. Лихачов) [3]; системний метод створення, використання і визначення процесу викладання вчителем та засвоєння знань учнем з метою оптимізації форм освіти (врахування технічних і людських ресурсів та їх взаємодії) [9].

Із наведених визначень можна виокремити такі *ознаки педагогічної технології*: двосторонній характер діяльності вчителя та учнів; системність прийомів і методів, що застосовуються у педагогічному процесі; проектування етапів навчання і виховання учнів; комплексне застосування дидактичних, технічних, інформаційних засобів навчання, контролю успішності учнів та оцінювання їхніх навчальних досягнень. Важливим у дослідженні технологічних основ оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ є розгляд поняття «оцінювання» та педагогічних технологій процесу оцінювання. Поняття узагальненого змісту: «оцінювання»

(assessment) (кількісний вимір, визначення ціни, встановлення якості (ступеня, рівня) кого або чого-небудь) вчені трактують як: формалізований процес, результатом якого є кількісна оцінка об'єкта [1]; експертиза (експертне оцінювання) – формулювання суджень (висловлення думки) про цінності або значення будь-кого або чого [4].

Сутністю технологій оцінювання учнів ЗНЗ є визначення рівня знань, умінь й навичок (навчальних досягнень учнів), оскільки традиційна освіта орієнтована на формування в учнів предметних компетенцій (компетентнісний підхід), певної системи знань (когнітивний підхід) та процес їх засвоєння учнями і викладання вчителем (діяльнісний підхід).

Функціонально педагогічні технології оцінювання сприяють стимулюванню учнів до навчання та виконують такі *завдання*: визначення рівнів знань і вмінь учнів; діагностика засвоєння учнями програмного матеріалу; відбір здібних дітей за результатами навчання; контроль за досягненням мети уроку (навчального предмету) тощо.

Зміни, що відбуваються у сучасній системі освіти, спрямовані на забезпечення її якості і доступності, спонукають дослідників цих проблем до пошуку нових об'єктів оцінювання та підходів до організації і проведення цього процесу, оскільки освітня система, на усіх її рівнях, має реалізувати стратегічну мету держави і суспільства – формування людських ресурсів, ґрунтуючись на принципах демократії, гуманізму, людиноцентризму та загальнолюдських цінностях.

Об'єктами педагогічного оцінювання наразі є не тільки процес навчання і виховання учнів, рівні розвитку учня, професійна діяльність вчителя та педагогічного колективу, а й школа як соціально-

педагогічна система у цілому та певні етапи її розвитку.

У статті йдеться про інноваційний розвиток ЗНЗ, який характеризується якісними змінами школи як освітньої підсистеми на основі спрямованого, організованого впровадження інновацій, що потребує певних ресурсів (кадрових, матеріальних) та забезпечення (науково-методичного, інформаційного, технологічного тощо); відбувається за певних умов (як процес розвитку будь-якої системи (природничої, політичної, соціальної, економічної тощо)) та забезпечує перехід школи у інший стан (на вищій рівень від адаптивного (традиційна школа) до експериментально-апробаційного (базова експериментальна школа), до пошуково-ініціативного (школа є ініціатором інноваційних змін) та продуктивного рівня (школа-лабораторія, що продукує інновації у системі загальної середньої освіти).

Як будь-який процес, інноваційний розвиток ЗНЗ потребує визначення його якості шляхом оцінювання усіх компонентів (підсистем і елементів) відкритої системи школа (йдеться про комплексне оцінювання розвитку загальноосвітнього навчального закладу на сучасному етапі – інноваційному).

Аналіз психолого-педагогічної літератури з проблем застосування технологічного підходу в гуманітарній сфері; дослідження ключових понять «технологія», «педагогічна технологія», «оцінювання» та визначення сутності й особливостей процесу інноваційного розвитку ЗНЗ дало змогу сформулювати поняття *технології комплексного оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ*, яку ми розуміємо як поетапне застосування системи методів, критеріїв і показників оцінювання кожного рівня інноваційного розвитку школи (від адаптивного до

продуктивного) та процедур, заходів і методик, що визначають реальний стан інноваційного розвитку ЗНЗ і можливості його переходу на наступні (вищі) рівні та забезпечують прогнозування результатів інноваційних змін.

Структура технології КОІР ЗНЗ включає такі етапи:

- *підготовчий* (визначення об'єктів оцінювання та підготовка суб'єктів до проведення процесу комплексного оцінювання за технологією КОІР ЗНЗ), на цьому етапі передбачаємо проведення науково-методичного семінару для педагогічних колективів шкіл (об'єктів процесу оцінювання) та навчальний тренінг для суб'єктів процесу оцінювання;

- *первинне оцінювання* (дослідження реального стану ЗНЗ та виявлення його рівня інноваційного розвитку; оцінювання реальних і прогнозованих умов якісної діяльності школи, її інноваційного потенціалу та ресурсів для подальшого розвитку);

- *експертне оцінювання* (спостереження за діяльністю учнів, вчителів, педагогічного колективу, адміністрації школи; визначення рівнів їх взаємодії та стану освітнього середовища конкретного ЗНЗ);

- *коригувальний* (корегування методів і форм оцінювання, оскільки у процесі первинного і експертного оцінювання може виникнути потреба у застосуванні додаткових методів дослідження (або зміна послідовності їх застосування, термінів дослідження тощо), що зумовлено особливостями конкретного навчального закладу);

- *вторинне оцінювання* передбачає застосування кваліметричної моделі оцінювання ЗНЗ (яка дасть змогу через кількісні показники виявити якісний стан інноваційного розвитку);

- *аналітичний* (порівняльний аналіз (співставлення) результатів первинного і вторинного оцінювання з результатами експертного оцінювання);

- *узагальнювальний* (формулювання висновків оцінювання рівня інноваційного розвитку ЗНЗ);

- *прогнозувальний* (розроблення пропозицій, концепції інноваційного розвитку школи, плану дій, системи заходів для конкретного ЗНЗ щодо подальшого його розвитку).

Застосування змісту технології КОІР ЗНЗ розглядається на трьох рівнях: науковому (теорія комплексного оцінювання ЗНЗ; технологія є науковою розробкою, що ґрунтується на досягненнях педагогічної теорії, педагогічної інноватики та теорії оцінювання); формально-описовому (технологія є комплексом визначених і обґрунтованих критеріїв, методів і показників, які забезпечують досягнення очікуваних результатів розвитку школи); процесуально-діяльнісному (технологія описує методи, процедури, операції та заходи, які забезпечують комплексне оцінювання об'єктів і суб'єктів інноваційного розвитку ЗНЗ).

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Теоретичне дослідження технологічних основ оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ (застосування технологічного підходу в освітній системі, дослідження ключових понять із проблеми дослідження та особливостей процесу інноваційного розвитку навчальних закладів загальної середньої освіти) дало змогу розробити технологію комплексного оцінювання інноваційного розвитку ЗНЗ; обґрунтувати її структуру та застосування у загальноосвітніх школах з метою визначення рівня інноваційного розвитку.

Застосування технології КОІР ЗНЗ забезпечить: об'єктивне встановлення рівня інноваційного розвитку ЗНЗ (на основі дослідження реального стану конкретної школи); виявлення перспектив,

можливостей, а також перешкод його розвитку; визначення пріоритетів за різними напрямками діяльності навчального закладу з метою створення умов для розвитку, навчання і виховання учнів; формування інноваційного педагогічного потенціалу та системне впровадження освітніх інновацій, що сприятиме підвищенню якості освітньої діяльності ЗНЗ та його конкурентоспроможності в умовах інноваційних змін освітньої системи.

Перспективним вважаємо дослідження проблеми прогнозування результативності інноваційних процесів у системі загальної середньої освіти, зокрема розроблення технологій для прогнозування результатів інноваційної діяльності шкіл на основі вивчення позитивних і негативних наслідків впроваджених освітніх інновацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Большой экономический словарь [Электронный ресурс] Словари и энциклопедии на Академике. – Режим доступу: http://big_economic_dictionary.academic.ru/10037/ОЦЕНИВАНИЕ – Назва з екрана.

2. Глобалистика: Энциклопедия / Гл. ред. И. И. Мазур, А. Н. Чумаков. – М.: Радуга, 2003. – 1328 с, с. 1002].

3. Горчинський С. В. Наступність у контексті розвитку сучасної педагогічної освіти [Електронний ресурс] / С. В. Горчинський. // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 108.1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuP_2013_1_108_14.pdf

4. Касьянова О. М. Педагогічна експертиза розвитку загальної середньої освіти регіону: теорія і

практика [Текст]: монографія / О. М. Касьянова. – Харків, 2012. – 445 с.

5. Ломакин А.В. Понятие технология в педагогике [Электронный ресурс] / Александр Владимирович Ломакин – Режим доступа : http://ladlav.narod.ru/tehn_def.htm.

6. Методика і технології оцінювання діяльності загальноосвітнього навчального закладу: посібник / ав.: Ляшенко О. І., Лукіна Т. О., Булах І. Є., Мруга М. Р. – К.: Педагогічна думка, 2012.– 160 с.

7. Організаційно-педагогічні засади інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу : монографія / [Г. Д. Щекатунова, В. В. Тесленко, К. В. Гораш, А. Д. Цимбалару та ін.] ; за наук. ред. Г. Д. Щекатунової, – К. : Педагогічна думка, 2013. – 264 с.

8. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь [Электронный ресурс] – 2-е изд., испр. М.: ИНФРА-М. 1999, – 479 с. – Режим доступа : <http://www.ebk.net.ua/Book/Ses/t/0584.htm>

9. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий: в 2 т. – Т. 1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с.

REFERENCES

1. Bol'shoy ekonomycheskyy slovar' [Elektronnyy resurs] Slovary y entsyklopedyy na Akademike. – Rezhym dostupu: http://big_economic_dictionary.academic.ru/10037/OTsENYVANYE – Nazva z ekrana.

2. Hlobalystyka: Entsyklopedyya / Hl. red. Y.Y. Mazur, A.N. Chumakov. – М.: Raduha, 2003. – 1328 s, с. 1002].

3. Horchyns'kyy S. V. Nastupnist' u konteksti rozvytku suchasnoyi pedahohichnoyi osvity [Elektronnyy resurs] /

S. V. Horchyns'kyy. // Visnyk Chernihivs'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu. Pedahohichni nauky. – 2013. – Vyp. 108.1. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuP_2013_1_108_14.pdf

4. Kas'yanova O. M. Pedahohichna ekspertyza rozvytku zahal'noyi seredn'oyi osvity rehionu: teoriya i praktyka [Tekst]: monohrafiya / O. M. Kas'yanova. – Kharkiv, 2012. – 445 s.

5. Lomakyn A. V. Ponyatye tekhnolohyya v pedahohyke [Elektronnyy resurs] / Aleksandr Vladymyrovych Lomakyn – Rezhym dostupu : http://ladlav.narod.ru/tehn_def.htm.

6. Metodyka i tekhnolohiyi otsinyuvannya diyal'nosti zahal'noosvitn'oho navchal'noho zakladu: posibnyk / av.: Lyashenko O. I., Lukina T. O., Bulakh I. Ye., Mruha M. R. – K.: Pedahohichna dumka, 2012.– 160 s.

7. Orhanizatsiyno-pedahohichni zasady innovatsiynoho rozvytku zahal'noosvitn'oho navchal'noho zakladu : monohrafiya / [H. D. Shchekatunova, V. V. Teslenko, K. V. Horash, A. D. Tsymbalaru ta in.] ; za nauk. red. H. D. Shchekatunovoyi, – K. : Pedahohichna dumka, 2013. – 264 s.

8. Rayzberh B. A., Lozovskyy L. Sh., Starodubtseva E. B. Sovremennyy ekonomycheskyy slovar' [Elektronnyy resurs] – 2-e yzd., yspr. M.: YNFRA-M. 1999, – 479 s. – Rezhym dostupu: <http://www.ebk.net.ua/Book/Ses/t/0584.htm>

9. Selevko H. K. Ontsyklopedyya obrazovatel'nykh tekhnolohyy: v 2 t. – T.1. / H. K. Selevko. – M. : NYY shkoll'nykh tekhnolohyy, 2006. – 816 s.

Gorash K. V. The technological fundamentals for the assessment of the innovative development of a comprehensive educational institution

Annotation. In the article, the results of the theoretical research on the technological fundamentals of the

innovative development of a comprehensive educational institution were demonstrated. In particular, the implementation of the technological approach in the education system was specified; the key research terms as well as the peculiarities of the humanitarian and productive technologies were analyzed; the structure of the technology of the complex assessment of the innovative development of a comprehensive educational institution was defined.

Keywords: *innovative development of a comprehensive school, technological approach in the educational system, educational technology, technology of a complex assessment of the innovative development of a comprehensive educational institution.*

**Гораш К. В.   Технологические   основы
оценивания   инновационного   развития
общеобразовательного учебного учреждения**

Аннотация. *В статье отражены результаты теоретического исследования технологических основ оценки инновационного развития общеобразовательного учебного заведения. В частности обосновано применение технологического подхода в системе образования; проанализированы ключевые понятия исследования и характерные свойства гуманитарных и производственных технологий; определена структура технологии комплексной оценки инновационного развития общеобразовательного учебного заведения.*

Ключевые слова: *инновационное развитие общеобразовательной школы, технологический подход в системе образования, педагогическая технология, технология комплексного оценивания инновационного развития общеобразовательного учебного учреждения.*